

Ako kresťan som roky mal pocit, že apologetika je nielen cudzie slovo, ale je aj cudzia životu a službe znovuzrodeného veriaceho. Domnieval som sa, že apologetika patrí len do oblasti akademického teologizovania, ktoré v praktickej službe neprináša nijaký ošoh. Je to naozaj tak? Má apologetika nejaké miesto v mojom kresťanskom živote a v živote iných kresťanov?

Apologetika znamená jednoducho povedané „obrana viery“. Keď hovoríme o obrane viery, tak máme na mysli vieru nie ako „akt spoľahnutia sa a spoliehania sa na Boha“, ale ako „učenie Božieho slova o ospravedlnení a spasení a vôbec o všetkom, čo Božie slovo učí na celej ploche Písma“. Znie nám to možno čudne, že slovo „viera“ v tomto prípade označuje „pravdy Božieho slova“ alebo „učenie Božieho slova“, ale samo Písmo niekedy slovo „viera“ takto používa. Z Písma vieme, že dar Ducha je z „počutia viery“ (Galatským 3:2+5). Akt spoľahnutia sa nemožno počuť. Keď Písmo hovorí o „počutí viery“ tak pod vierou myslí niečo iné: Pravdy evanjelia, učenie Božieho slova. Kto počuje Božie slovo a verí mu, dostáva dar Ducha.

Pozrime sa na niektoré pasáže Písma, ktoré o obrane viery (apologetike) hovoria. V Skutkoch 9:29 nachádzame apoštola Pavla ako evanjelizuje v Jeruzaleme a obhajuje vieru pred hellenistami, čo Božie slovo opisuje slovami „hádal sa s hellenistami“. V Skutkoch 15:1–2 je zaznamenaná udalosť, kedy povstala vzbura a nemalá hádka o cestu spasenia. Do cirkvi prišli takzvaní judaizanti, ktorí učili, že samotná viera na spasenie nestačí, že k viere treba pridať obriezku, aby človek mohol byť spasený. Pavol a Barnabáš, súc učitelia, museli evanjelium obhajovať, a síce s takou rásnosťou, že táto obhajoba je opísaná ako nemalá hádka. Boj proti falošnému učeniu, že spasenie je z viery plus ešte z niečoho (napríklad plus zo skutkov) je Pavlov celoživotný program. Vidíme, že vo všetkých spisoch obraňuje evanjelium, obraňuje vieru. Musí vystúpiť proti učeniu, že niet zmŕtvychvstania mŕtvych (že niet vzkriesenia), proti učeniu, že k viere treba ešte niečo pridať na spasenie. Pavol aktívne bojuje proti takýmto

postojom, obraňuje vieru. V Skutkoch 17:16–34 nachádzame Pavla v Aténach ako evanjelizuje a ako obraňuje vieru. Vidíme, že s mudrcmi a filozofmi (epikurejcami a stoikmi) zvádza hádku o pravdu (Skutky 17:18). Služba evanjelizácie ide ruka v ruku so službou obrany viery (s apologetikou). Aténčania chceli počuť Pavlovo „nové učenie“ a tak ho zaviedli na Areopág, kde sa zvyklo filozofovať, rečniť a diskutovať.

Mal som tú možnosť, na jednej služobnej ceste, navštíviť Atény a vidieť Areopág. Vtedy som ešte nebol obrátený. Aj keď sa mi v Aténach veľmi páčilo, boli to pre mňa len kamene a dávna história. Dnes, keď si na Atény a Areopág spomeniem, tak sa mi rozohreje srdce, lebo si zakaždým uvedomím, že na tom mieste skutočne raz v histórii stál apoštol Pavol a rečnil k zástupom, zvestoval im evanjelium a obhajoval vieru. Pravdy Božieho slova sú založené na historickosti a skutočnosti udalostí, ktoré opisujú. To, že Pavol bol na Areopágu, nie je len nejaký obraz alebo fiktívny vymyslený príbeh slúžiaci nám ako príklad hodný nasledovania, je to udalosť, ktorá sa skutočne stala v konkrétny deň na konkrétnom mieste v histórii ľudstva a tohto vesmíru. Pri tejto udalosti bolo aj mnoho svedkov – Pavlovi poslucháči. Rovnako je to aj s inými udalosťami, na ktorých sú založené biblické pravdy. A nie je to len narodenie, život, služba, smrť, vzkriesenie a na-nebo-vystúpenie Pána Ježiša, ale aj stvorenie vesmíru a života, noachovská potopa, Jonáš v bruchu veľryby, prechod Červeného mora, prechod Jordánu, atď. Na tieto udalosti boli aj svedkovia a sú zapísané v hodnovernom zázname – v Božom slove.

Keď Pavol na Areopágu evanjelizuje Aténčanov, nezačína svoju zvesť od Ježiša Krista, ale od zvestovania Boha Stvoriteľa (Skutky 17:24). Zvestuje Boha, ktorý učinil svet a všetko čo je na svete. Tento bod je v evanjelizácii pohanov kľúčový, pretože pohania vo všeobecnosti neveria v Boha, ktorý stvoril vesmír a život. Keď Štefan alebo Peter evanjelizovali izraelský národ, nepotrebovali ich presvedčať, že Boh existuje, je jediný Boh a je Stvoriteľ. Tomu veril každý Izraelita. Potrebovali ich len presvedčiť (usvedčiť), ukázať im z Písma a z proroctiev, že človek Ježiš, o ktorom súdili, že je tesár a syn Jozefa, je Boží syn, Boh sám, a že rukou pohanov ukrižovali Krista Spasiteľa. Pavol potom pokračuje v svojej zvesti pohanom tým, že hovorí o Božom súde, o Kristovi, skrze ktorého je spasenie, a o vzkriesení z mŕtvych, pretože pohania (a ateisti dnes) neveria vo vzkriesenie mŕtvych, neveria v život po smrti. Keď evanjelizujeme ateistov, ktorí neveria v existenciu Boha, alebo inovercov, ktorí veria v rôzne božstvá a mnohobožstvo a v rôzne cesty spasenia, potom musíme evanjelizáciu začať od toho, že Boh je,

existuje nezávisle od stvorenstva, je jediný existujúci pravý Boh, je Bohom, ktorý všetko stvoril, a že je len jedna jediná cesta spasenia, ktorou je Kristus (Ján 14:6).

Tak ako Pavlovými protivníkmi v Aténach boli epikurejci a stoici, našimi protivníkmi pri šírení evanjelia v dnešnej dobe modernej civilizácie budú evolucionisti a evolúciou ovplyvnená spoločnosť, ktorá bude tvrdiť, že pravda je taká, že vesmír a život vznikli sami od seba čisto prírodnými procesmi a samo-organizáciou, a že Boh neexistuje, pretože Boha a náboženstvo si vymysleli ľudia, ktorým táto iluzórna predstava pomáha žiť svoje životy. Sme pripravení obhajovať vieru? Sme dostatočne vystrojení do apologetickej služby? Chápeme správne, aké miesto má obrana viery (apologetika) v evanjelizácii? Dokážeme ľuďom presvedčivo vysvetliť, že evolučná teória je vedecká fikcia, náuka, ktorá sa prijíma slepou vierou, hypotéza, ktorej chýba solídna vedecká opora? Sme pevní v tom, že Božie slovo je pravdivý a hodnoverný záznam svedka, ktorý bol pri tom, keď vznikol svet, ktorý bol pri tom, keď bola globálna potopa, ktorý sám stvoril svet z ničoho mocou svojho slova a Ducha, ktorý sám uviedol potopu na svet, pretože svet súdil? Evanjelizačná a apologetická služba apoštola Pavla je nám príkladom. Keď evanjelizujeme „pohanov“ (ateistov a inovercov), tak máme nasledovať tento príklad. Keď evanjelizujeme nábožensky založených ľudí, ktorí veria v existenciu Boha, veria že je len jeden pravý Boh, veria, že Ježiš je Boží Syn a Kristus, veria, že zomrel na kríži a vstal z mŕtvych, tak evanjelizácia a obhajoba viery sa musí sústrediť na to, že spasenie je zo samotnej viery, ku ktorej nič nemožno pridať. V tom nám je opäť príkladom aj apoštol Pavol.

Žijeme v krajine, kde za kresťanov a cirkev sú bežne považovaní aj tí, ktorí veria a učia, že spasenie je z viery plus zo skutkov plus zo sviatostí, a nie zo samotnej viery. Je tu pre nás veľký priestor a povolanie Božieho slova obraňovať vieru tak, ako to robili Pavol s Barnabášom (Skutky 15:1–2). Žijeme v krajine, kde ešte stále žije veľa ľudí s ateistickým svetonázorom, ktorí veria, že Boh neexistuje a že vesmír a život povstal sám zo seba procesom evolúcie, alebo so svetonázorom, že Boh je len neosobná sila vo vesmíre, ktorý zostáva pre človeka osobne nespoznávaným, neznámym Bohom. Sme povolaní evanjelizovať týchto ľudí takým spôsobom, ako to robil Pavol v Aténach. Sme povolaní obraňovať vieru pred tými, ktorí ju odmietajú a napádajú, a takto usvedčovať svet o hriechu a zvestovať ľuďom Boží dar večného života pre tých, ktorí veria evanjeliu ukrižovaného a vzkrieseného Krista.